PATVIRTINTA
Viešosios įstaigos Inovacijų
direktoriaus 2022 m. gegužės 16 d. įsakymu
Nr. R1-077

VIDINIO INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS TEIKIMO KANALO „PRANEŠĖJŲ APSAUGA“ ADMINISTRAVIMO TAISYKLĖS

1 SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo „Pranešėjų apsauga“ administravimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato informacijos apie pažeidimus teikimą IA veikiančiu vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu administravimą ir pranešimų priėmimo, registravimo, perdavimo nagrinėti, tyrimo, pateiktos informacijos ir pranešėjo informavimo tvarką, siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo ir kitų pranešėjų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų laikymąsi ir įgyvendinimą.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymu (toliau – Įstatymas), Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų funkcionavimo užtikrinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. vasario 14 d. nutarimu Nr. 129.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Kompetentingas subjektas** – IA Strategijos ir rizikos valdymo departamento rizikos vadovas (toliau – Rizikos vadovas) ar kitas IA direktoriaus įgaliotas asmuo, asmenų grupė ar specialus padalinys, kuris administruoja vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, nagrinėja juo gautą informaciją apie pažeidimus, užtikrina asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimus, konfidencialumą.

3.2. **Kompetentinga institucija** – Įstatyme nustatytas kompetentingos institucijos funkcijas įgyvendina Lietuvos Respublikos prokuratūra, ji pagal Įstatymą priima, pagal kompetenciją nagrinėja arba perduoda kitoms institucijoms nagrinėti pranešimus ar pateiktą informaciją apie pažeidimus, koordinuoja pranešėjų apsaugos ir pagalbos jiems pagal Įstatymą procesą.

3.3. **Informacija apie pažeidimą** – vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu „Pranešėjų apsauga“ žodžiu ar raštu, arba viešai asmens teikiama informacija apie pažeidimą.

3.4. **Pažeidimas** – IA galbūt rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas, tarnybinis nusižengimas ar darbo pareigų pažeidimas, taip pat šiurkštus privalomų profesinės etikos normų pažeidimas, mėginimas nuslėpti minėtą pažeidimą ar kitas grėsmę viešajam interesui keliantis arba jį pažeidžiantis teisės pažeidimas, apie kuriuos informaciją apie pažeidimą pateikiantis asmuo sužino iš savo turimų ar turėtų tarnybos, darbo ar sutartinių (konsultavimo, rangos, subrangos, stažuotės, praktikos, savanoriškos veiklos ir pan.) santykių su šia įstaiga arba įdarbinimo ar kitų iki sutartinių santykių metu.

3.5. **Pranešėjas** – fizinis asmuo, pateikiantis informaciją apie pažeidimą IA, apie kurį sužinojo iš savo turimų ar turėtų darbo ar sutartinių (konsultavimo, rangos, subrangos, stažuotės, praktikos, savanoriškos veiklos ir pan.) santykių su IA arba įdarbinimo ar kitų ikisutartinių santykių metu, taip pat informaciją apie pažeidimą pateikiantis savarankiškai dirbančio asmens statusą turintis asmuo, akcininkas ar asmuo, priklausantis įmonės administraciniam, valdymo ar priežiūros organui (įskaitant vykdomųjų galių neturinčius narius, taip pat savanorius ir apmokamus ar neapmokamus stažuotojus), arba bet kuris fizinis asmuo, dirbantis prižiūrint ir vadovaujant rangovams, subrangovams ir (ar) tiekėjams.

3.6. **Pranešėjų apsaugos kanalas** - vidinis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas.

3.7. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme ir kituose pranešėjų apsaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Informacija apie pažeidimus IA teikiama dėl:

4.1. pavojaus visuomenės saugumui ar sveikatai, asmens gyvybei ar sveikatai;

4.2. pavojaus aplinkai;

4.3. kliudymo arba neteisėto poveikio teisėsaugos institucijų atliekamiems tyrimams ar teismams vykdant teisingumą;

4.4. neteisėtos veiklos finansavimo;

4.5. neteisėto ar neskaidraus viešųjų lėšų ar turto naudojimo;

4.6. neteisėtu būdu įgyto turto;

4.7. padaryto pažeidimo padarinių slėpimo, kliudymo nustatyti padarinių mastą;

4.8. pažeidimų, nurodytų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro patvirtintame sąraše, parengtame atsižvelgiant į Direktyvoje (ES) 2019/1937 nurodytų Europos Sąjungos teisės aktų taikymo sritį;

4.9. kenkimo Europos Sąjungos finansiniams interesams, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 325 straipsnyje ir išsamiau apibūdinta susijusiose Europos Sąjungos priemonėse;

4.10. pažeidimų, susijusių su vidaus rinka, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 26 straipsnio 2 dalyje, įskaitant Europos Sąjungos konkurencijos ir valstybės pagalbos taisyklių pažeidimus, taip pat su vidaus rinka susijusius pažeidimus dėl veiksmų, kuriais pažeidžiamos pelno mokesčio taisyklės, arba susitarimus, kuriais siekiama įgyti mokestinį pranašumą, kenkiantį taikytinos pelno mokesčio teisės dalykui arba tikslui;

4.11. kitų pažeidimų.

5. Kompetentingas subjektas:

5.1. analizuoja ir tiria vidiniu kanalu gautą informaciją apie pažeidimus;

5.2. užtikrina vidiniu kanalu informaciją apie pažeidimą pateikusio asmens konfidencialumą;

5.3. bendradarbiauja su įstaigos darbuotojais, padaliniais, kompetentingomis institucijomis teikdamas ir (ar) gaudamas reikalingą informaciją;

5.4. renka ir kaupia nuasmenintus statistinius duomenis apie gautų pranešimų skaičių ir jų nagrinėjimo rezultatus;

5.5. užtikrina, kad „Pernešėjų apsauga" kanalu pateikta informacija apie pažeidimą būtų registruojama atskirame registre, kuris yra prieinamas tik Kompetentingam subjektui.

5.6. atlieka kitas šiose Taisyklėse nustatytas funkcijas.

6. Kompetentingas subjektas, vykdydamas jam priskirtas funkcijas, turi teisę:

6.1. gauti reikalingą informaciją ir duomenis iš jam nepavaldžių IA darbuotojų, padalinių;

6.2. tirdamas „Pranešėjų apsauga" kanalu gautą informaciją apie pažeidimą priimti su tyrimo atlikimu susijusius sprendimus, kurie yra privalomi visiems IA darbuotojams ir padaliniams.

7. IA užtikrinama, kad prieigą prie IA „Pranešėjų apsauga" kanalu gautos ir IA saugomos informacijos bei dokumentų, kuriuose yra duomenų, leidžiančių nustatyti informaciją apie pažeidimą pateikusio asmens tapatybę, turėtų tik Kompetentingas subjektas, o informaciją apie pažeidimą pateikusio asmens duomenys, leidžiantys nustatyti jo tapatybę, būtų teikiami tik asmenims, nagrinėjantiems informaciją apie pažeidimą ir atliekantiems gautos informacijos apie pažeidimą tyrimą. Konfidencialumas užtikrinamas nepaisant gautos informacijos apie pažeidimą tyrimo rezultatų. Informacija apie informaciją apie pažeidimus pateikusius asmenis, pranešėjus, su pažeidimu susijusius asmenis ar pagalbininkus tyrime nedalyvaujantiems asmenims negali būti teikiama.

8. Konfidencialumo užtikrinti nebūtina, kai to raštu prašo informaciją apie pažeidimą pateikęs asmuo arba jei pateikta informacija yra žinomai melaginga.

2 SKYRIUS
INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS TEIKIMAS, REGISTRAVIMAS

9. Apie pažeidimą pranešti vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu „Pranešėjų apsauga" gali asmuo, kuris atitinka šių Taisyklių 3.5 p. nurodytus kriterijus.

10. Asmuo, teikiantis informaciją apie pažeidimą vidiniu kanalu „Pranešėjų apsauga", neprivalo būti visiškai įsitikinęs apie pranešamų faktų tikrumą, jam nekyla pareiga vertinti, ar pažeidimas, apie kurį praneša, atitinka nusikalstamų veikų ar kitų teisės pažeidimų, kaip jie apibrėžti teisės aktuose, požymius.

11. Informacija apie pažeidimus teikiama siekiant apsaugoti viešąjį interesą. Informacijos pateikimas siekiant apginti išskirtinai asmeninius interesus nelaikomas pranešimu.

12. Informacija apie pažeidimus gali būti teikiama el. paštu atsiunčiant užpildytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 1133 patvirtintos formos pranešimą, kurio forma pateikiama šių Taisyklių 1 priede (toliau – Patvirtintos formos pranešimas). Informacija apie pažeidimus taip pat gali būti teikiama laisvos formos pranešimu, tačiau tokiu atveju jame būtina nurodyti, kad jis teikiamas vadovaujantis Įstatymu ir tokių atveju turi būti nurodoma:

12.1. konkrečios faktines pažeidimo aplinkybes, t. y. kas, kada, kokiu būdu ir kokį pažeidimą rengiasi daryti, daro ar padarė ir pan.;

12.2. sužinojimo apie pažeidimą datą ir aplinkybes;

12.3. savo vardą, pavardę, asmens kodą arba gimimo datą, jeigu asmens kodo neturi, darbovietę, kitus kontaktinius duomenis;

12.4. jei įmanoma, pateikia bet kokius turimus dokumentus, duomenis ar informaciją, atskleidžiančią galimo pažeidimo požymius.

13. Pranešimo formoje prašomi pateikti asmens duomenys reikalingi Kompetentingai institucijai asmeniui identifikuoti sprendžiant klausimą dėl pranešėjo statuso jam suteikimo ir yra saugomi ne trumpiau kaip penkerius metus nuo paskutinio priimto sprendimo nagrinėjant informaciją apie pažeidimą.

14. Jei informacijai apie pažeidimą teikti naudojama telefono linija arba kita balso pranešimų sistema, kuria pokalbiai nėra įrašomi arba žodžiu, Kompetentingas subjektas turi teisę dokumentuoti žodžiu teikiamą informaciją apie pažeidimą surašydamas tikslų pokalbio protokolą. Kompetentingas subjektas suteikia informaciją apie pažeidimą pateikusiam asmeniui galimybę patikrinti ir ištaisyti surašytą pokalbio protokolą ir išreikšti savo sutikimą jį pasirašant. Žodžiu pateikiami pranešimai registruojami registre, kuris yra prieinamas tik Kompetentingam subjektui.

15. Informaciją apie pažeidimą pateikiantis asmuo, jeigu tai įmanoma, prie teikiamos informacijos prideda rašytinius ar kitus turimus duomenis apie pažeidimą.

16. Jei informaciją apie pažeidimą IA gavo ne Kompetentingas subjektas ar ji pateikta ne per vidinį kanalą „Pernešėjų apsauga", bet ją gavo kitas IA darbuotojas, tos informacijos atskirai neregistruojant, jis turi perduoti ją nedelsiant Kompetentingam subjektui jo naudojamu el. paštu arba per „Pernešėjų apsauga" kanalą, arba užklijuotame voke (jei pranešimas gautas laišku). IA darbuotojas, perdavęs informaciją Kompetentingam subjektui, gautą informaciją turi ištrinti iš visų disponuojamų laikmenų (jei tai įmanoma).

17. Informaciją apie pažeidimą IA priima ir pranešimo gavimo dieną užregistruoja Kompetentingas subjektas atskirame registre. Nedarbo ir švenčių dienomis gauta informacija registruojama pirmąją po jų einančią darbo dieną. Pranešėjo, teikiančio informaciją apie pažeidimą, asmens duomenys IA dokumentų valdymo sistemoje nėra nurodomi.

3 SKYRIUS
INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS NAGRINĖJIMO TVARKA IR SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS

18. Kompetentingas subjektas, nedelsdamas bet ne vėliau kaip per 2 d. d. nuo informacijos apie pažeidimą gavimo turi pranešti informaciją apie pažeidimą pateikusiam asmeniui apie jo pateiktos informacijos gavimą.

19. Kompetentingas subjektas ne vėliau kaip per 1 d. d. įvertina gautą pranešimą:

19.1. ar pranešimas nėra anoniminis;

19.2. ar asmuo pageidauja pranešėjo statuso;

19.3. ar IA kompetentinga tirti gautą informaciją.

20. Kompetentingas subjektas, įvertinęs pateiktą ir užregistruotą pranešimą, priima vieną iš šių sprendimų, priimtą sprendimą nurodo registre ir atlieka šiuos veiksmus:

20.1. nustatęs, kad asmuo pateikė Patvirtintos formos pranešimą arba laisvos formos pranešimą, kuriame yra Taisyklių 12 p. nurodyta informacija, ne vėliau kaip per 2 d. d. nuo pranešimo gavimo dienos turi persiųsti informaciją apie pranešimą Kompetentingai institucijai priimti sprendimą dėl pranešėjo statuso suteikimo asmeniui ir, jeigu IA gali tirti asmens teiktą pranešimą (kai pranešimu teikta informacija apie pažeidimą leidžia pagrįstai manyti, kad

pažeidimas susijęs su etikos pažeidimais, drausmės pažeidimais ir pan.), pradėti nagrinėti informaciją apie pažeidimą;

20.2. nustatęs, kad asmuo pateikė Patvirtintos formos pranešimą arba laisvos formos pranešimą, kuriame yra Taisyklių 12 p. nurodyta informacija, bet IA nekompetentinga jo tirti (kai pranešimu teikta informacija apie pažeidimą leidžia pagrįstai manyti, kad yra rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas arba kitas pažeidimas), ne vėliau kaip per 2 d. d. nuo pranešimo gavimo dienos turi persiųsti informaciją apie pranešimą Kompetentingai institucijai priimti sprendimą dėl pranešėjo statuso suteikimo. Šiuo atveju, Kompetentingas subjektas informaciją apie galimus pažeidimus persiunčia tokią informaciją įgaliotai tirti institucijai be asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimą, sutikimo ir apie tai praneša informaciją apie pažeidimą pateikusiam asmeniui. Tokiu atveju asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimą, duomenų ir kitos informacijos pateikimas ikiteisminio tyrimo ar kitoms pažeidimus tiriančioms kompetentingoms institucijoms, neatskleidžiant šių duomenų IA, nelaikomas konfidencialumo pažeidimu.

20.3. nustatęs, kad pranešimas yra anoniminis ar, kad parnešimą pateikęs asmuo neatitinka arba asmuo nepageidauja gauti pranešėjo statuso, o informacijos apie pažeidimą turinys yra susijęs IA vidaus teisės aktų pažeidimu, nagrinėti pateiktą informaciją apie pažeidimą persiųsti IA „Karštajai linijai", IA ,,Karštosios linijos" administravimo tvarkos apraše numatyta tvarka.

20.4. nustatęs, kad pranešimas grindžiamas akivaizdžiai tikrovės neatitinkančia informacija, informacija yra abstrakti, paremta informaciją pateikusio asmens bendrojo pobūdžio teiginiais ar asmenine nuomone, kurios neįmanoma patikrinti, asmuo, pateikęs informaciją apie pažeidimą, kreipiasi pakartotinai dėl tų pačių aplinkybių, kai prieš tai pateikta informacija apie pažeidimą buvo išnagrinėta ir dėl jos priimtas sprendimas arba yra žinoma, kad informaciją apie pažeidimą priėmė ir nagrinėja kita institucija, nenagrinėti gautos informacijos apie pažeidimą.

21. Išnagrinėjęs asmens pateiktą informaciją apie pažeidimą, Kompetentingas subjektas ne vėliau kaip per 10 d. d. nuo šios informacijos gavimo patvirtinimo turi pranešti informaciją apie pažeidimą pateikusiam asmeniui apie jo pateiktos informacijos nagrinėjimo eigą (numatytus ar atliktus nagrinėjimo veiksmus, jų pagrindimą) arba atsisakymą šią informaciją nagrinėti. Sprendimas nenagrinėti informacijos apie pažeidimą gali būti priimtas šių Taisyklių 20.4 p. numatytais atvejais.

22. Kompetentingas subjektas, baigęs nagrinėti informaciją apie pažeidimą, ne vėliau kaip per 2 d. d. raštu informuoja informaciją apie pažeidimą pateikusį asmenį apie priimtą sprendimą, nagrinėjimo rezultatus ir veiksmus, kurių buvo imtasi ar planuojama imtis, nurodo priimto sprendimo apskundimo tvarką. Nustatęs pažeidimo padarymo faktą, Kompetentingas subjektas informuoja informaciją apie pažeidimą pateikusį asmenį apie pažeidimą padariusiems asmenims taikytą atsakomybę.

4 SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. IA vidiniais ir išoriniais komunikavimo kanalais (IA tinklalapyje, intranete) teikiama informacija apie:

23.1. pažeidimus teikimo ir nagrinėjimo įstaigos vidiniu kanalu procedūrą paskelbiant šias Taisykles;

23.2. vidinio kanalo „Pranešėjų apsauga" kontaktinius duomenis ir apie paskirtą Kompetentingą subjektą, jo kontaktinius duomenis.

23.3. asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimą, teisinės gynybos priemones, kuriomis saugoma nuo neigiamo poveikio priemonių, kaip nurodyta Įstatymo 11 str. 3, 5 d., taip pat asmens, teikiančio informaciją apie pažeidimus, teises ir garantijas bei atsakomybės už informacijos atskleidimą netaikymą, kaip nustatyta Įstatymo 3 str. 3 d.;

23.4. konfidencialių konsultacijų, kurios gali būti teikiamos asmenims, svarstantiems teikti ir pateikusiems informaciją apie pažeidimą, teikimo būdus.

23.5. vidinio kanalo veiksmingumą (kartą per ketvirtį teikiami / atnaujinami statistiniai duomenis kiek įstaigoje per vidinį kanalą pateikta informacijos apie pažeidimus, kiek informacijos išnagrinėta, kiek jos perduota nagrinėti kompetentingai institucijai, kiek resursų kasmet skiriama vidiniam kanalui palaikyti);

23.6. ir kita aktuali informacija, susijusi su informacijos apie pažeidimus teikimu ir nagrinėjimu įstaigoje.

24. Šios Taisyklės taikomos bei galioja tiek, kiek neprieštarauja galiojantiems Lietuvos Respublikos teisės aktams.

25. Asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

26. Šios Taisyklės peržiūrimos ne rečiau kaip kartą per metus ir atnaujinamos IA direktoriaus įsakymu pagal poreikį. Šių Taisyklių peržiūrą, atnaujinimą ir kontrolę vykdo Rizikos vadovas.

Vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo „Pranešėjų apsauga“ administravimo taisyklių 1 priedas

(Pranešimo apie pažeidimą forma)

PRANEŠIMAS APIE PAŽEIDIMĄ

20 ___ m. _____ ___ d.

_____
(vieta)

Asmens, pranešančio informaciją apie pažeidimą, duomenys	
Vardas, pavardė	
Asmens kodas arba gimimo data, jeigu asmens kodo neturi	
Darbovietė (su įstaiga siejantys ar sieję tarnybos, darbo ar sutartiniai santykiai)	
Pareigos	
Telefono Nr. (pastabos dėl susisiekimo)	
Asmeninis el. paštas arba gyvenamosios vietos adresas	
Informacija apie pažeidimą	
1. Apie kokį pažeidimą pranešate? Kokio pobūdžio tai pažeidimas?	
2. Kas padarė šį pažeidimą? Kokie galėjo būti asmens motyvai darant pažeidimą?	
3. Pažeidimo padarymo vieta, laikas.	
Duomenys apie pažeidimą padariusį asmenį ar asmenis	
Vardas, pavardė	
Darbovietė	
Pareigos	
4. Ar yra kitų asmenų, kurie dalyvavo ar galėjo dalyvauti darant pažeidimą? Jei taip, nurodykite juos.	
5. Ar yra kitų pažeidimo liudininkų? Jei taip, pateikite jų kontaktinius duomenis.	
Duomenys apie pažeidimo liudininką ar liudininkus	
Vardas, pavardė	
Pareigos	
Darbovietė	
Telefono Nr.	
El. paštas	
6. Kada pažeidimas buvo padarytas ir kada apie jį sužinojote arba jį pastebėjote?	

7. Kokius pažeidimą pagrindžiančius duomenis, galinčius padėti atlikti pažeidimo tyrimą, galėtumėte pateikti? Nurodykite pridedamus rašytinius ar kitus duomenis apie pažeidimą.
8. Ar apie šį pažeidimą jau esate kam nors pranešęs? Jei pranešėte, kam buvo pranešta ir ar gavote atsakymą? Jei gavote atsakymą, nurodykite jo esmę.
9. Papildomos pastabos ir komentarai.

□ Patvirtinu, kad esu susipažinęs su teisinėmis pasekmėmis už melagingos informacijos teikimą, o mano teikiama informacija yra teisinga.

Data	Parašas